

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๓๕๙๗

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๑) เรียน ปลัดกระทรวงคมนาคม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง ช่วยเหลือกันนี้
 ๒. บทความเรื่อง แคชเมียร์ ผิดตรงไหน
 ๓. บทความเรื่อง ถูกพระรื้อเรียนคะ
 ๔. บทความเรื่อง ขอตรวจสอบหน่อยครับ
 ๕. บทความเรื่อง อย่างนี้ก็มีด้วย

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่สรุปย่อคำวินิจฉัยและบทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย
จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพาศ นิลพันธ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

กระทรวงคมนาคม
เลขรับ 10669
วันที่ 28 พค 61
เวลา 9.42

กองกลาง
เลขรับ 2591 / 478
วันที่ 28 พ.ค. 61
เวลา ๗.30 / 12.56 น.

ช่วยเหลือกันนี้นา !

เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ที่ประชาชนสามารถใช้สิทธิขอสำเนาเอกสารเพื่อไปพิสูจน์สิทธิความเป็นเจ้าของบ้านได้อีกเรื่องหนึ่งครับ หรือเป็นเอกสารอื่นก็อาจพอใช้เทียบเคียงเป็นแนวได้

เรื่องนี้ครับ นายสตาจค์ได้ไปติดต่อราชการกับกรุงเทพมหานคร แต่ไม่ทราบว่าไม่พอใจด้วยเรื่องอะไร จึงได้ร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อกรุงเทพมหานคร แล้วต่อมาก็อ้างว่าได้รับการเปิดเผยหนังสือการดำเนินการทางวินัยที่มีเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครลงชื่อไว้ในสำเนาฉบับของหนังสือ แต่เขาเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยนั้น เป็นการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ที่ถูกร้องเรียน จึงต้องการทราบรายชื่อหัวหน้าฝ่ายวินัย หัวหน้ากลุ่มงานวินัย และเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการทางวินัยในช่วงเวลาวันที่ ๗-๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อตรวจสอบอำนาจและหน้าที่ของบุคคลกลุ่มนี้ และจะใช้สิทธิคัดค้านบุคคลดังกล่าวในอนาคตต่อไป แสดงว่านายสตาจค์คงต้องไปที่กรุงเทพมหานครอีกหลายครั้ง และไม่ประสงค์ให้เจ้าหน้าที่กลุ่มนี้ดำเนินการเรื่องของตัวเอง ดังนั้น นายสตาจค์จึงได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อกลุ่มบุคคลดังกล่าว แต่สำนักปลัดกรุงเทพมหานครมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นายสตาจค์จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาข้อเท็จจริงจากคำอุทธรณ์ เหตุผลของหน่วยงานและตัวเอกสารที่นายสตาจค์มีคำขอแล้วเห็นว่า รายชื่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมดดังกล่าวประกอบด้วยชื่อ และตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอำนาจและหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามปกติของเจ้าหน้าที่แต่ละคนที่ดำรงตำแหน่งนั้น ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแต่อย่างใด แต่เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย จึงวินิจฉัยให้สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นายสตาจค์ เรื่องคล้าย ๆ กันอย่างนี้ผมเคยได้รับโทรศัพท์หาหรือจากเทศบาลแห่งหนึ่งว่า ประชาชนมีหนังสือขอคำสั่งมอบหมายงานปลัดเทศบาลจะให้หรือไม่ ผมก็ให้คำตอบไปอย่างนี้แหละครับ ก็ลดจำนวนเรื่องร้องเรียนหรืออุทธรณ์ได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับ “เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๔/๒๕๕๙)

แค่ซ่อมรถ ผิดตรงไหน

เรื่องนี้ผู้อุทธรณ์ส่งรถของราชการไปซ่อมตรวจสภาพ เพียงแต่เปลี่ยนจากร้านหนึ่งเป็นอีกบริษัทหนึ่ง ถึงขั้นถูกฟ้องดำเนินคดีอาญา จึงขอสำเนาเอกสารไปเตรียมสู้คดี

นางสาวจันทร์वादได้มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลเนินพระ เพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือที่นายกเทศมนตรีตำบลเนินพระ มอบหมายพนักงานเทศบาลให้ไปแจ้งความดำเนินคดีกับนางสาวจันทร์वाद ในข้อหาแก้ไขเอกสารของราชการ แต่เทศบาลตำบลเนินพระปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า กรณีนี้นายกเทศมนตรีทำในนามเทศบาลไม่ได้ทำในนามส่วนตัว ส่วนกรณีหนังสือแจ้งความดำเนินคดีอยู่ในสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนที่ยังไม่แล้วเสร็จ ขอให้นางสาวจันทร์वादไปขอข้อมูลข่าวสารนั้นกับพนักงานสอบสวน นางสาวจันทร์वादจึงได้มีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้แทนเทศบาลตำบลเนินพระได้ไปชี้แจงและนำเอกสารตามที่นางสาวจันทร์वादมีคำขอไปประกอบการชี้แจงว่า นางสาวจันทร์वादเป็นข้าราชการของเทศบาลมีหน้าที่ หนึ่ง สอง สาม และ สี่ ได้แก่แก้ไขหนังสือราชการขอส่งรถบรรทุกขยะจำนวน ๑ คัน เข้าตรวจเช็คสภาพและซ่อมแซมจากร้าน ส. เป็นบริษัท ข. จึงแจ้งความดำเนินคดีอาญาและดำเนินการทางวินัยกับนางสาวจันทร์वाद สำหรับเหตุผลที่ปฏิเสธเนื่องจากเห็นว่าเป็นเอกสารในสำนวนคดีของพนักงานสอบสวน จึงแนะนำให้ไปขอจากสถานีตำรวจภูธร ประกอบกับหากเปิดเผยเอกสารให้แล้ว ถ้านำไปเผยแพร่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ อาจเกิดความเสียหายแก่เทศบาลได้ จึงไม่อนุญาต

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นางสาวจันทร์वादมีคำขอคือ หนังสือที่นายกเทศมนตรีตำบลเนินพระมอบหมายพนักงานเทศบาลให้ไปแจ้งความดำเนินคดีกับนางสาวจันทร์वादประกอบด้วยเอกสารสองฉบับ คือ หนังสือแจ้งความดำเนินคดีอาญาของเทศบาลตำบลเนินพระ และหนังสือมอบอำนาจพนักงานเทศบาลในการดำเนินคดี ข้อมูลข่าวสารทั้งสองอย่างนี้เป็น การดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายเกี่ยวกับการฟ้องร้องคดี ซึ่งนางสาวจันทร์वादเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่าปลอมแปลงเอกสารของราชการ ก็ถือว่าร้ายแรง ควรที่จะได้รับทราบข้อกล่าวหาและเอกสารที่จำเป็นสำหรับใช้ปกป้องสิทธิของตนเองอย่างเพียงพอและเป็นธรรมทั้งทางวินัย และคดีอาญา ประกอบกับมิใช่ข้อมูลที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ เมื่อพิจารณาเหตุผลโดยรอบครบประกอบกันแล้ว เห็นว่าเปิดเผยให้ทราบได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลเนินพระเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหนังสือแจ้งความดำเนินคดีอาญาของเทศบาลตำบลเนินพระ และหนังสือมอบอำนาจพนักงานเทศบาลในการดำเนินคดีพร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้นางสาวจันทร์वाद

ส่วนเรื่องคดีก็ไปว่ากันครับว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบแล้วหรือไม่ ราชการจะได้ประโยชน์อะไรจากการเปลี่ยนร้าน มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาข้อได้ครับ “เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๒/๒๕๖๑)

ถูกพระร้องเรียนค่ะ

เคยมีแต่ข่าวบอ้ย ๆ ทางสื่อว่า พระถูกชาวบ้านร้องเรียน บางแห่งถึงขั้นนิมนต์ไปอยู่วัดอื่น เรื่องนี้ข้าราชการสาวถูกพระร้องเรียนบ้าง ด้วยเรื่องอะไร กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ ไปเกี่ยวอย่างไร ไปอ่านกันครับ

เรื่องเป็นมาอยู่ว่า พระ ก. ได้มีหนังสือถึงจังหวัดหนองคาย เพื่อขอสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีร้องเรียนกล่าวหานางสาวดี เจ้าหน้าที่สำนักงานทะเบียนอำเภอ ว่าใช้ดุลพินิจเกินกว่าที่ระเบียบกำหนดไว้ สร้างเงื่อนไขให้ล่าช้าเรื่องขอเปลี่ยนชื่อตัวบุตรสาวของนางแดง โยนงานให้เจ้าหน้าที่คนอื่น และพูดจาไม่เหมาะสม จังหวัดหนองคายมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่าจะรุกlässสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรและกระทบประโยชน์ได้เสีย และพระ ก. ก็ไม่ได้อยู่ในที่เกิดเหตุ เพราะเจ้าหน้าที่นิมนต์ไปพักรที่ห้องทำงาน เป็นเพียงผู้พานางแดงไปติดต่อยุทธการ ซึ่งก็ได้แจ้งผลการสอบข้อเท็จจริงให้ทราบโดยละเอียดแล้ว สุดท้าย เจ้าหน้าที่ก็ได้เปลี่ยนชื่อตัวให้ตามความประสงค์แล้วภายในวันเดียวกัน การเปิดเผยข้อมูลในสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง จึงไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย พระ ก. จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า พระ ก. ผู้อุทธรณ์พร้อมด้วยข้าราชการ ๒ คน พานางแดงไปที่อำเภอเพื่อขอเปลี่ยนชื่อให้กับบุตรสาวจากนางสาวสวยเป็นนางสาวสวยกว่า ในการดำเนินการนี้ พระ ก. ได้กล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่สำนักงานทะเบียนอำเภอปฏิบัติหน้าที่ใช้ดุลพินิจเกินกว่าที่ระเบียบกำหนดไว้ สร้างเงื่อนไขให้การขอเปลี่ยนชื่อตัวล่าช้า โยนงานให้เจ้าหน้าที่คนอื่น พูดจาไม่เหมาะสม จะไม่ยอมเปลี่ยนชื่อให้ ต้องไปเอาหนังสือมอบอำนาจจากบิดามารดาไปก่อนจึงจะทำให้ ซึ่งเรื่องนี้ จังหวัดหนองคายได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเห็นว่าไม่มีมูล ให้ยุติเรื่อง ซึ่งพระ ก. เมื่อได้รับทราบผลการดำเนินการแล้ว มีความสงสัย จึงมีหนังสือขอสำนวนการสอบสวนเรื่องดังกล่าว จังหวัดเห็นว่าเพื่อให้เกิดความชัดเจนรอบคอบ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงขึ้น โดยอาศัยข้อมูลเดิมและหาพยานเอกสารเพิ่มเติมอีกส่วนหนึ่ง สรุปว่าไม่มีมูลและควรยุติเรื่อง และแจ้งผลการสอบข้อเท็จจริงให้พระ ก. ทราบ พร้อมทั้งมีคำสั่งไม่เปิดเผยสำนวนการสอบสวนตามที่มิคำขอ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า สำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่สำนักงานทะเบียนอำเภอ ได้เสร็จสิ้นและแจ้งผลให้ทราบแล้ว การเปิดเผยจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ และเป็นการแสดงความโปร่งใสตรวจสอบได้ ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอนี้จึงเปิดเผยได้ เว้นแต่สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ และลายมือชื่อของพยานบุคคล ผู้ให้ถ้อยคำ ที่เปิดเผยแล้วจะรุกlässสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรให้ปกปิดไว้ จึงวินิจฉัยให้จังหวัดหนองคายเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้แก่พระ ก.

แม้จะเป็นสิทธิของประชาชน แต่ก็ขอให้เข้าใจว่ามีระเบียบข้อปฏิบัติในการดำเนินการในแต่ละเรื่องอยู่ครับ เป็นข้าราชการอดทนไว้ละครับ ทำหน้าที่ให้ถูกต้องครบถ้วน มีข้อสงสัยติดต่อหารือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th “ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ” (ที่ สค ๑๐๖/๒๕๖๑)

ขอตรวจสอบหน่อยครับ

เรื่องนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจครับ เป็นเรื่องที่ชาวบ้านในหมู่บ้านมีการเลือกตั้งแบบประชาธิปไตย เมื่อได้ตัวแทนแล้วก็ขอตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นกันก่อน ก็เชื่อว่าเมื่อได้รับเลือกเป็นตัวแทนหมู่บ้านแล้ว ชาวบ้านคงติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด ไปอ่านกันครับ

อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จัดการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านแทนตำแหน่งที่ว่างลง ก็มีผู้ลงสมัครหลายคน นายลำพูนก็สมัครรับเลือกด้วยเหมือนกัน แต่ไม่ได้รับเลือก จึงมีหนังสือถึงนายอำเภอสิงหนครขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านทั้งหมด เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของนายลำพูน เช่น ใบสมัครรับเลือกผู้ใหญ่บ้าน หนังสือรับรองการทำงานของ อบต. หนังสือรับรองหรือหนังสือลาออกของบริษัท น้ำตาล หนังสือบันทึกการสอบสวนตรวจสอบข้อเท็จจริง ระหว่างนายลำพูนที่ให้ถ้อยคำต่อนายลำไย และเอกสารอะไรอื่นที่อำเภอสิงหนครจะให้ได้ อำเภอสิงหนครมีหนังสือแจ้งปฏิเสธเนื่องจากนายลำพูนคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว นายลำพูนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

อำเภอสิงหนครมีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารที่นายลำพูนมีคำขอและอำเภอปฏิเสธไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยประกอบการพิจารณา และชี้แจงว่า นายลำพูนมีหนังสือสองฉบับ ไปขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของนายลำพูนที่ได้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเห็นว่าอาจจะกระทบประโยชน์ได้เสียของนายลำพูนจึงสอบถามว่าจะเปิดเผยหรือคัดค้านหรือไม่ ซึ่งนายลำพูนได้มีหนังสือคัดค้าน จึงแจ้งปฏิเสธคำขอของนายลำพูน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกผู้ใหญ่บ้าน เป็นการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และการเลือกผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้วและอำเภอสิงหนครมีคำสั่งแต่งตั้งนายลำพูนเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบกับนายลำพูนเป็นผู้มีส่วนได้เสียจึงสมควรได้รับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เพื่อรักษาสิทธิของตน แต่ในใบสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน มีข้อมูลส่วนบุคคล เช่น หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน หมายเลขโทรศัพท์ ถ้าเปิดเผยแล้วจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงควรปกปิดในส่วนนี้ไว้ จึงวินิจฉัยให้อำเภอสิงหนครเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องตามที่นายลำพูนมีคำขอ เว้นแต่ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในใบสมัคร

ไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้านก็ไม่ใช่ใครครับ ในฐานะลูกบ้าน ราษฎรในหมู่บ้านก็สามารถมีส่วนร่วมบริหารพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้เนะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th (สค ๕/๒๕๖๑)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

อย่างนี้ ก็มีด้วย

เรื่องนี้น่าศึกษาครับ ทั้งความเป็นมาและมุมมอง ตอนแรกดูเหมือนหน่วยงานกำกับแน่นหนาว่าไม่ให้เปิดเผยเอกสาร แต่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ท่านมองว่าอย่างไร

นายชันทองได้มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลดอนทอง เพื่อขอคัดถ่ายหนังสือแจ้งเวียนภายในกรณีคำสั่งศาลแขวงพิษณุโลก แต่องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า นายชันเงินแจ้งไว้ว่าให้แจ้งเวียนให้ทราบภายในเท่านั้น ไม่ให้เผยแพร่กับบุคคลภายนอกเดี๋ยวนำไปฟ้องร้อง นายชันทองจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองมีหนังสือชี้แจงต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ตามที่นายอำเภอเมืองพิษณุโลกสั่งการให้จัดทำไว้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ เพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งบรรจุโครงการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ต่อมาคณะกรรมการฯ ที่ประกอบด้วยบุคคลที่มีรายชื่อตามคำสั่งได้ประชุมโดยมีนายแมงเมาเป็นประธาน แต่ผู้อุทธรณ์คือนายชันทองไม่มีชื่อเป็นคณะกรรมการฯ และไม่ได้รับเชิญ ได้เข้าห้องประชุมโดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วยังขัดขวางการประชุมจนต้องสั่งปิดการประชุม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองจึงมอบอำนาจให้นายชันเงินแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน ฐานประพฤติดูหมิ่นในสถานที่ราชการ บุกรุกห้องประชุม ต่อมาได้รับแจ้งว่าศาลแขวงพิษณุโลกได้นัดสืบพยานโจทก์ ซึ่งนายชันทองได้ขอร้องกับนายชันเงินและนายแมงเมาขอให้ยอมความและรับปากว่า จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองอีก ผู้เสียหายจึงไม่ติดใจดำเนินคดีโดยผู้เกี่ยวข้องทุกคนลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน โดยเอกสารชุดนี้ นายชันเงินได้ทำบันทึกมอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทองแจ้งเวียนทุกส่วนงานทราบ และไม่ให้นำไปเผยแพร่กับบุคคลภายนอก แม้หน่วยงานจะให้ความสำคัญกับการให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ แต่เห็นว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่ผู้ให้มาไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นจึงปฏิเสธ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า หนังสือแจ้งเวียนภายในกรณีคำสั่งศาลแขวงพิษณุโลก แม้นายชันเงินขอให้แจ้งเวียนแต่ไม่ให้เปิดเผยแก่บุคคลภายนอกก็ตาม แต่การแจ้งเวียนหนังสือเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานรัฐ และไม่มีเหตุผลตามมาตรา ๑๕ ที่จะต้องเปิดเผย ผู้อุทธรณ์คือนายชันทองมีชื่ออยู่ในหนังสือแจ้งเวียนดังกล่าวด้วย เป็นผู้มีส่วนได้เสียสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้รักษาสิทธิของตน การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ พิจารณาแล้วจึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลดอนทอง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหนังสือแจ้งเวียนภายในกรณีคำสั่งศาลแขวงพิษณุโลก พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้นายชันทอง

เรื่องนี้อาจเป็นเรื่องหวังดี อยากช่วยงานก็ได้ แต่เมื่อเขาไม่มอบหมายแล้วก็ไม่เป็นไร ไม่อย่างนั้นงานราชการอาจเสียหาย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”